

V exekuční věci žalovaného »Verband der G.-fabrikanten« v K. byly pro jeho pohledávku proti Anně K-ové zabaveny tři šicí stroje. Žalobou domáhá se žalobkyně Záložna v N. P., by exekuce na ony šicí stroje byla prohlášena za nepřípustnou tvrdíc, že práva z výhrady vlastnického práva, pod kterou byly stroje Anně K-ové prodatelem Františkem S-ým prodány, byla postoupena zároveň s trhovou cenou jejich jí (žalobkyni) a že tím nabyla k zabaveným strojům práva, která výkon exekuce nedopouštějí, poněvadž dlužnice Anna K-ová trhovou cenu jich dosud nezaplatila. Prv ý s o u d žalobu zamítl, o d v o l a c í s o u d k odvolání žalobkyně žalobě výhověl z těchto d ů v o d ů: Šicí stroje byly prodány Františkem S-ým Anně K-ové a k těmto strojům vyhradil si František S-ý vlastnické právo až do úplného zaplacení ceny. Smlouvou před tím sjednanou zavázal se František S-ý žalobkyni postupovati veškeré účty svých pohledávek s veškerými vedlejšími náležitostmi a právy, zejména též s výhradou vlastnického práva a podle této smlouvy postoupil též žalující straně svoji pohledávku proti Anně K-ové. Stroje, pro které pro Františka S-ého bylo vyhrazeno vlastnické právo, byly pro pohledávku žalované strany zabaveny a jsou dosud u ní, na účtech Františkem S-ým Anně K-ové na tyto stroje zaslaných byla doložka, že kupní cena se všemi právy je postoupena žalobkyni, a Anna K-ová od žalobkyně dostala sdělení, že účty za tyto stroje má zaplatiti jí, poněvadž jí byla pohledávka Františkem S-ým proti ní postoupena. Vzhledem na toto zjištění, že výhrada vlastnického práva ke strojům byla převedena Františkem S-ým na žalobkyni již před tím, než Anně K-ové stroje byly odevzdány, nelze dovozovati, že by Anna K-ová vůbec byla kdy nabyla vlastnictví k těmto strojům a bylo proto výkon mobilární exekuce vedený žalovaným proti Anně K-ové na tyto stroje prohlásiti za nepřípustný.

N e j v y š š í s o u d k dovolání žalovaného obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Tím, že F. S. postoupil žalobkyni práva z výhrady vlastnictví k zabaveným šicím strojům, nenabyla žalobkyně práva činícího nepřípustnou exekuci žalovaného na tyto stroje. Důvodem onoho postupu bylo, že žalobkyně poskytla F. S. úvěr, tedy, že F. S. byl nebo měl se státi dlužníkem žalobkyně; z toho, co bylo mezi žalobkyní a F. S. o postupu práv z výhrady vlastnictví ujednáno, neplyne, že by se, kdyby sporné šicí stroje byly při realizaci postoupených práv z výhrady vlastnictví vydány žalobkyni, dluh F. S. u žalobkyně zmenšil a o kolik. Nelze proto, než míti za to, že se postup práv z výhrady vlastnictví neměl státi na místě placení, nýbrž jen k zajištění, takže oním ujednáním byl pro žalobkyni založen jen titul pro převod vlastnictví, k zajištění, jež v exekučním řízení může býti ochráněno jen žalobou podle § 258 ex. ř., nikoliv žalobou podle § 37 ex. ř. (plenární rozh. ze dne 9. května 1925 č. Pres 1385/24, sb. n. s. č. 5026).

Čís. 14123.

Byl-li nárok pojistníka na výplatu pojistné jistiny stížen soudním zákazem, nebyla působnost zákazu dotčena tím, že pojišťovna pojistnou

jistinu složila podle § 1425 obč. zák. na soudě. Nesporný soud, stavší se tím poddlužníkem, jest právě tak zákonem vázán jako poddlužník původní.

(Rozh. ze dne 31. ledna 1935, R I 1189/34.)

Prvý soud přikázal celou pojistnou jistinu z pojistky čís. 1,489.140 pojištěnci Janu S. Rekursní soud k rekursu účastníků Aloise V. a Marie V. usnesení prvního soudu v této části potvrdil. **D ů v o d y :** Pokud jde o pojistku, týkající se pojištění budov, nebylo sice zjištěno ve smyslu § 290 čís. 2 ex. ř., zda pojistné sumy má býti podle stanov upotřebeno k znovuvystavění neb opravení budovy, ale to nevadí, poněvadž osoby, pro něž pojistka vinkulována, spořitelna města P. a J. K. daly výslovně souhlas k uvolnění náhrady škody z této pojistky a okresní soud s tím mlčky souhlasil, ježto napadené usnesení bylo vydáno nesporným oddělením, u něhož se vinkulace stala. Rekurs manželů V. proti usnesení prvního soudu, pokud jím byla Janu S. přikázána pojistná jistina, není důvodným, neboť rekurenti jen tvrdí, že usnesením krajského soudu v Ch. nabyli prozatímního opatření, jímž bylo Janu S. zapověděno nakládati s pohledávkou za první českou vzájemnou pojišťovnou v P. z důvodu pojištění proti požáru, zejména, by pohledávku nevybral ani zcela, ani částečně. Jde tedy o prozatímní opatření podle § 379 čís. 3 ex. ř., které platí jen potud, pokud jinak soudem nařízeno nebylo, což se právě napadeným usnesením stalo, a kromě toho se obstávka nedotýká právních poměrů ve příčině předmětů jí postižených, zejména nezakládá právo zástavní žadatelů za obstávku na věcech a domáhá se jen zachování statu quo. Manželé V. nemají proto pro svou pohledávku ani exekuční titul, ani nárok na pojistné nezabavili a nemohou jen z důvodů zatímního opatření činit nároky na pojistnou náhradu.

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu, usnesení nižších soudů v této části zrušil a prvému soudu uložil nové jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y :

Odporuje zřejmě zákonu názor, že prozatímní opatření ze dne 28. března 1933, učiněné krajským soudem v Ch. ve sporu Aloise a Marie V. proti pojistníku Janu S. o 9.937 Kč 50 h, jímž mu podle § 379 čís. 3 ex. ř. bylo zakázáno nakládati s pohledávkou za poddlužníci První vzájemnou pojišťovnou v P. a poddlužníci zakázáno odškodné mu vyplátiti, pozbylo účinnosti usnesením okresního soudu v P., vydaným v nesporném řízení. Žádný zákon tak neustanovuje, naopak podle § 514 c. ř. s., §§ 78, 65, 387 odstavec 1, 402 ex. ř. pozbývá prozatímní opatření účinnosti, bylo-li změněno pořadem stolic nebo následkem odporu podle § 399 ex. ř., neb uplynula-li doba (§ 391 ex. ř.), pro kterou bylo prozatímní opatření povoleno. Nesporný soud není proto ani oprávněn zkoumati, zda prozatímní opatření jest vzhledem k § 380 ex. ř. (§ 290 čís. 2 ex. ř.) přípustné. Byl-li nárok Jana S. na výplatu pojistné jistiny stížen soudním zákazem, nenastala změna tím, že pojišťovna pojistnou jistinu složila podle § 1425 obč. zák. (§§ 402 a 385 odstavec 2 a 3 ex. ř.) na

soudě, an se tím stal soud poddlužníkem a jest právě tak zákazem vázán jako poddlužník původní (§ 442 obč. zák.). Jest proto dovolací rekurs podle § 46 zákona čís. 100/31 sb. z. a n. přípustný a odůvodněný potud, že ani nesporný soud nemůže za účinnosti prozatímního opatření rozdělití a k výplatě poukázati onu část požární jistiny, která jest soudním zákazem stížena. Bude proto na prvním soudu, by vyšetřil a zjistil, do jaké výše zákaz ten platí a přistoupil prozatím k rozvrhu oné části, která zákazem není stížena.

Čís. 14124.

Úprava pachtovného při zemědělských pachtech (vládní nařízení ze dne 29. července 1933 čís. 164 Sh. z. a n.).

Podpachtýř jest oprávněn žádati úpravu pachtovného podle vl. nař. čís. 164/33 jen na svém smluvníku (pachtýři).

(Rozh. ze dne 31. ledna 1935, R I 1261/34.)

Nižší soudy přiznaly podpachtýřům pozemků Františku T. a Marii M. nárok na úpravu pachtovného podle vládního nařízení ze dne 29. července 1933 čís. 164 sb. z. a n. proti vlastníkům podpachtovaných nemovitostí; rekursní soud z těchto důvodů: Jest zjištěno, že stěžovatelka dala souhlas Rudolfu S., aby zpachtované pozemky dal do podpachtu Františku T. a Marii M. a mají proto oba podle § 11 cit. nař. nárok na úpravu pachtovného proti ní.

Nevyšší soud změnil usnesení rekursního soudu a nepřiznal nárok na úpravu pachtovného podpachtýřům Františku T. a Marii M. proti vlastníkům propachtovaných nemovitostí.

Důvody:

Projevem souhlasu A. K. s tím, aby R. S. část pozemků od ní a od jejího bratra J. K. zpachtovaných dal F. T. a M. M. do podpachtu, bylo uděleno jen svolení k podpachtu podle § 1098 obč. zák. Jím nevstoupila Anna K. do přímého smluvního poměru ani k F. T., ani k M. M., nýbrž pachtovní smlouva, kterou R. S. převzal od A. K. a J. K. pozemky do pachtu, zůstala nedotčena, a i po částečném dání pozemků do pachtu zůstal R. S. samojediným smluvníkem ohledně všech pozemků, které touto smlouvou vypachtoval. Podle § 11 vládního nařízení ze dne 29. července 1933 čís. 164 sb. z. a n. platí ustanovení tohoto nařízení obdobně o podpachtu, což znamená, že podpachtýř nemá přímého nároku proti majiteli pozemku, nýbrž jen proti pachtýři, přenechavšímu mu pozemek do podpachtu, při čemž ovšem si musí počínati k svému spolusmluvníku stejně jako pachtýř k propachtovateli. F. T. a M. M. byli tedy podle §§ 1, 5 a 11 zmíněného vládního nařízení oprávněni žádati úpravu pachtovného jen na svém spolusmluvníku R. S.; nižší soudy, přiznavše mu nárok ten proti vlastníkům pozemku, porušily zákon (§ 46 odst. 2 zák. čís. 100/31).